

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/37/2019
Identifikačné číslo spisu: 4019200130
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4019200130.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: G. E., korešpondenčná adresa: U. Ú. O. K., B. O. XX, O. K., zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Lamačkom ml., so sídlom Hlavné námestie 7, Nové Zámky, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.01.2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/19/2019-31 zo dňa 03.06.2019, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/19/2019-31 zo dňa 03.06.2019 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.01.2019 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanej na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej plnú náhradu účelne vynaložených trov kasačného konania a konania pred krajským súdom.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom, č. k. 23Sa/19/2019-31 zo dňa 03.06.2019 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.01.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie žalovanej“). Preskúmaným rozhodnutím generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23.10.2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Sociálna poisťovňa - ústredie prvostupňovým rozhodnutím priznal žalobcovi invalidný dôchodok v sume 271,20 eur mesačne od 12.08.2018, pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky zo dňa 18.09.2018 žalobca je invalidný, keďže pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 50 %. Táto hodnota bola posudkovým lekárom určená od 12.08.2018. Posudkový lekár žalovaného zistil, že žalobca sa lieči na cukrovku závislú na inzulíne s jednou komplikáciou - polyneuropathia dolnej končatiny.

Uvedenému rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu zodpovedá miera poklesu 50 %, čo je dolná hranica z percentuálneho rozpätia od 50 - 75 %, čo vzhľadom na stav choroby žalobcu je odôvodnené.

2. Posudkový lekár pri posudzovaní zdravotného stavu žalobcu zohľadnil lekárske nálezy, najmä prepúšťaciu správu z hospitalizácie na infekčnom oddelení od 18.08.2017 do 25.09.2017, prepúšťaciu správu z hospitalizácie na internom oddelení od 25.09.2017 do 04.10.2017, prepúšťaciu správu z hospitalizácie na doliečovacom oddelení od 04.10.2017 do 19.10.2017, diabetologické vyšetrenie zo dňa 23.07.2017, cievne vyšetrenie z 28.09.2018, scintigrafické vyšetrenie z 21.09.2018, očné vyšetrenie z 26.06.2018 a pľúcne vyšetrenie zo 04.10.2018.

3. Krajský súd preskúmal rozhodnutie žalovaného a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto rozsudkom žalobu žalobcu zamietol. Krajský súd vo svojom rozhodnutí len konštatoval, že posudkoví lekári sociálneho poistenia správne vyhodnotili, že zdravotný stav žalobcu je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 50 % od 12.08.2018, t. j. po ukončení podporného obdobia. Z predložených lekárskeho správny súd nezistil nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu žalobcu neboli známe a zhodnotené, a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie lekárskeho posudku.

4. Námietku žalobcu o nezapočítaní obdobia od 21.06.1982 do 31.07.1982, od 01.08.1982 do 31.12.1982 a od 01.01.1983 do 31.12.1983 na účely výpočtu invalidného dôchodku nepovažoval krajský súd za dôvodnú, pretože tieto obdobia neboli započítané, nakoľko podľa § 63 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) nepatria do rozhodného obdobia na účely výpočtu sumy invalidného dôchodku. Správny súd považoval preskúmané rozhodnutie žalovaného za vydané v súlade so zákonom o sociálnom poistení ako aj prílohou č. 4 k zákonu. Súd konštatoval, že ak by žalobca relevantným spôsobom preukázal výrazné zhoršenie svojho zdravotného stavu, môže kedykoľvek požiadať žalovanú o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

5. Žalobca podal voči rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť. Žalobca (sťažovateľ) mal za to, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s názorom krajského súdu, na základe ktorého posudkový lekár Sociálnej poisťovne správne vyhodnotil zdravotné postihnutie žalobcu a zároveň namietal, že žalovaná nesprávne určila rozsah doby dôchodkového poistenia ku dňu vzniku invalidity. Posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby pri posudzovaní jej nároku na invalidný dôchodok si vyžaduje individuálne posudzovanie a tomu primeranú aplikáciu právnych noriem. Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaná uviedla, že nepovažovala dôvody žalobcu, uvedené v kasačnej sťažnosti, za opodstatnené a naďalej trvá na správnosti preskúmaného rozhodnutia. Vzhľadom na túto skutočnosť žalovaná navrhla, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť ako dôvodnú.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

8. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej vo veci priznania invalidného dôchodku.

9. Z obsahu dávkového a posudkového spisu mal kasačný súd preukázané, že posudkoví lekári zhodnotili primárne nasledujúce odborné lekárske nálezy: prepúšťacie správy z hospitalizácie: (1) Infekčná klinika LF UK Bratislava od 18.08. - 25.09.2017; (2) IV. interná klinika LF UK Bratislava od 25.09. - 04.10.2017, (3) Doliečovacie odd. FNŠP Nové Zámky od 04.10. - 19.10.2017; lekárske správy z (1) diabetologického vyšetrenia z 23.07.2018, (2) cievneho vyšetrenia z 28.09.2018, (3) scintigrafického vyšetrenia z 21.09.2018, (4) očného vyšetrenia z 26.06.2018 a (5) pľúcneho vyšetrenia

zo 04.10.2018.

10. Z lekárskej správy posudkového lekára žalovanej zo dňa 23.01.2019 vyplýva, že žalobca sa lieči na cukrovku závislú od inzulínu s jednou komplikáciou - polyneuropathia dolnej končatiny. Uvedenému rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 50 %, čo je vzhľadom na stav choroby dolná hranica rozpätia z percentuálneho rozpätia od 50 - 75 %. Ostatné zdravotné poruchy nie sú posudkovo významné. Podľa konštatovania posudkového lekára žalovanej trombóza žily na pravej dolnej končatine je zhojená, je plná rekanalizácia, prietok krvi je v norme. Stav po pľúcnej embolizácii nezanechal účastníkovi konania následky na pľúcnych funkciách, spirometria je v norme. Zdravotný stav nepriaznivo ovplyvňuje obezita, preto je vhodná redukcia hmotnosti. Posudkový lekár žalovanej ďalej uviedol, že žalobca je schopný sa uplatniť na trhu práce, avšak môže vykonávať prácu len ľahšiu manuálnu prácu, a to v prostredí bez ťažkej fyzickej práce, nočných smien.

11. Kasačný súd zastáva názor, že zistený skutkový stav v čase určenia a posúdenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobcu bol zistený správne. Na základe horeuvedených odborných lekárskeho nálezov a prepúšťacích správ posudkový lekár žalovanej ako aj správny orgán riadne odôvodnil svoje rozhodnutie, na základe ktorého bola konštatovaná celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť účastníka konania na úrovni 50 %. Rozhodnutie žalovanej bolo odôvodnené na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, pričom správny orgán dospel aj k správne právnemu posúdeniu veci.

12. V súvislosti s námietkou žalobcu, na základe ktorej posudkový lekár žalovanej nesprávne a v rozpore s objektívnymi lekárske nálezmi indikoval ako rozhodujúcu len diabetologickú poruchu a neval do úvahy diagnózu „ťažkú neuropatiu s denerváciou periférnych častí n. tibialis et n. peroneus I dx“, ktorá bola konštatovaná lekárske nálezom zo dňa 04.03.2019, je potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní rozhodnutia žalovanej je v zásade rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 135 ods. 1 SSP). Novšie lekárske nálezy (t. j. lekárske nálezy vystavené po 25.01.2019) môžu byť podkladom pre prípadné zvýšenie invalidného dôchodku v správnom konaní, na základe novej žiadosti. Výnimkou z uvedenej zásady je však situácia, ak neskorší nález svedčí o ďalšom zhoršení zdravotného stavu, ktorý bol v správnom konaní namietaný, ale správny orgán sa so vznesenou námietkou dostatočne, resp. vôbec nevysporiadal. Sťažovateľ už v odvolaní zo dňa 21.11.2018 proti prvostupňovému rozhodnutiu namietal, že dňa 18.06.2018 bola neurológom potvrdená ťažká polyneuropatia oboch dolných končatín. Správa z neurologického vyšetrenia dňa 18.06.2018 sa však v posudkovom spise nenachádza, ani záznam o jej vyžiadaní. Posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne sa závažnosťou polyneuropatie nezaoberali a nevyhodnotili ju z hľadiska vplyvu na schopnosť žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť. Výhodnotenie jednou vetou v posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredia zo dňa 23.01.2019, že cukrovka závislá od inzulínu s jednou komplikáciou (polyneuropatiou dolných končatín) podmieňuje práve a len 50 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z rozmedzia 50 % až 75 % sa javí ako nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé.

13. Pokiaľ však ide o námietku, že žalovaná nesprávne určila obdobie dôchodkového poistenia a že správne orgány do rozhodného obdobia na účely výpočtu sumy invalidného dôchodku mu nezapočítali obdobie od 21.06.1982 do 31.07.1982, od 01.08.1982 do 31.12.1982 a od 01.01.1983 do 31.12.1983, túto námietku kasačný súd nepovažoval za dôvodnú. Z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý tvorí súčasť prvostupňového rozhodnutia je zrejme, že do celkovej doby dôchodkového poistenia boli žalobcovi zhodnotené aj doby od 21.06.1982 do 31.07.1982, ako aj doba základnej vojenskej služby od 01.08.1982 do 31.12.1983 (resp. až do 31.07.1984). V zmysle § 63 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. do rozhodujúceho obdobia na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sa však kalendárne roky pred rokom 1984 nezapočítavajú, preto nebolo možné zahrnúť zárobky v rokoch 1982 a 1983 na výpočet priemerného osobného mzdového bodu.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené (bod 12.) kasačný súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej

vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a z tohto dôvodu rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

15. V ďalšom konaní si žalovaná vyžiada od žalobcu správu z neurologického vyšetrenia zo dňa 18.06.2018, zadováži si nový posudok o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v intenciách § 71 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom posudkový lekár žalovanej je povinný záver o percentuálnej miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť riadne a presvedčivo odôvodniť tak ku dňu vzniku invalidity ako aj ku dňu prípadného neskoršieho zvýšenia miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť na podklade novších lekárskeho nálezov (vrátane nálezu zo 04.03.2019).

16. O náhrade trov kasačný súd rozhodol v súlade s § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP, pretože sťažovateľ bol v kasačnom konaní úspešný a priznal mu plnú náhradu účelne vynaložených trov kasačného konania ako aj konania pred krajským súdom.

17. O výške náhrady trov konania rozhodne krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

18. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.